

Circulaire Economie als Motor voor Lokale Gemeentelijke Opgaven

Dank voor uw inzet voor een fijne, leefbare en toekomstbestendige gemeente. Wij roepen u op om de circulaire economie een duidelijke plek te geven in uw verkiezingsprogramma. Circulair beleid is praktisch, betaalbaar en lokaal. Het raakt direct aan thema's die úw inwoners belangrijk vinden zoals betaalbaar wonen, gezond leven, een sterke economie, en een schonere leefomgeving.

Over dit document

In dit document staan thema's waarbij het toepassen van circulaire principes uw gemeente helpt in haar kerntaken en het onafhankelijk worden van (buitenlandse) grondstoffen ketens. Achteraan staan teksten die u - bij wijze van spreken - zo in uw verkiezingsprogramma kunt opnemen.

Lagere kosten door minder afval

Slimmer gebruik van grondstoffen leidt tot minder restafval. Zo behouden we waardevol materiaal en verlagen we de afvalverwerkingskosten, vaak een van de grootste gemeentelijke uitgaven. Bewoners en ondernemers hebben hierdoor lagere kosten en we hoeven minder nieuwe materialen te delven of maken. Een concrete maatregel is DIFTAR (gedifferentieerde afvalstoffenheffing), waardoor in meerdere gemeenten aantoonbaar minder afval wordt veroorzaakt. Dit raakt gemeentelijke taken op milieubeheer, economische ondersteuning en leidt tot een meer doelmatige besteding van publieke middelen.

Woningtekort oplossen

Nederland telt 75.000 leegstaande woningen. Door gebruik van bestaande huizen via woningdelen, doorstroming of herbestemming verminderen we de vraag naar dure nieuwbouw. Wanneer wel nieuw gebouwd moet worden, zorgt biobased en losmaakbare bouw voor een hogere restwaarde, gezonder binnenklimaat én CO2-opslag. Geprefabriceerde (prefab) bouw zorgt voor versnelling, er is minder vervuiling op de bouwplaats, er zijn minder handen nodig en biobased materialen zijn hiervoor bij uitstek geschikt. Dit raakt gemeentelijke taken op volkshuisvesting, leefomgeving en sociale cohesie.

Drinkwater, óók in de toekomst

We merken het misschien nog niet direct, maar drinkwater wordt steeds schaarser. In sommige gemeenten worden nu al bouwvergunningen geweigerd omdat een drinkwateraansluiting niet gegarandeerd kan worden. Om dit te voorkomen kunnen waterbesparende maatregelen worden toegepast in huizen. Zo voorkomen we dat drinkwater het volgende slot op de huizenbouw wordt.

Gebruiken wat er al is

Door (opnieuw) gebruik te maken van wat er al is, zoals bruggen, gebouwen, straatmeubilair en andere infrastructuur, bespaart de gemeente geld en nieuwe materialen. Door in te zetten op slim beheer van eigen vastgoed en andere assets en financieel afschrijven naar de feitelijke restwaarde, houdt de gemeente meer ruimte om te investeren. Want waarom zou je wegdoen wat nog goed is?

Iedereen aan het werk in toegankelijke lokale economie

Er ontstaan belangrijke en toegankelijke banen door circulaire initiatieven zoals reparatie, hergebruik, hoogwaardige recycling, lokale productie en delen. Denk aan buurtwerkplaatsen, sociale bedrijven en initiatieven die spullen repareren of materialen herwinnen uit afgedankte spullen. Dit versterkt de gemeentelijke kerntaak op het gebied van economische ontwikkeling, werkgelegenheid en inclusie, met name voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en draagt bij aan de sociale cohesie.

Bedrijven van de toekomst: gezonde gemeente, gezonde inwoners

Door te kiezen voor toekomstbestendige bedrijven en bedrijfsterreinen zorgen we voor minder afval, meer biobased gewassen, schonere lucht, schoon water, minder bodemvervuiling en lagere uitstoot van schadelijke stoffen. Investeer en trek sectoren zoals watertechnologie, biobased (hoogwaardige) materialen, groene chemie en circulaire plastics. Op die manier is de gemeente klaar voor de toekomst, en verbetert de leefomgeving en gezondheid van inwoners. Dat zijn kerntaken van de gemeenten binnen het sociaal domein en milieubeheer, en economische ontwikkeling. Bovendien gaan we zo slim om met schaarse ruimte.

Bijdragen aan klimaatdoelen

Met circulaire maatregelen zoals hergebruik van bouwmaterialen, slimmer benutten van bestaande bouw, circulair inkopen en duurzame (deel)mobilititeit kunnen gemeenten helpen om de klimaatdoelen te realiseren. Ook stimuleren we zo de vraag naar producten die later verplicht gaan worden via aankomende wet- en regelgeving. Hiervan profiteren lokale ondernemers en zo laten we de wereld ook een stukje beter achter.

Zet de circulaire economie daarom op de kaart, met deze 9 heldere punten voor uw programma:

01	Afval is een grondstof	Om kosten te besparen voor inwoners én de gemeente, zetten we via het gemeentelijk afvalbeleid in op afvalreductie. Het afval dat we ophalen gebruiken we op een zo hoogwaardig mogelijke manier. Hierdoor bestaat nieuwe bedrijvigheid en worden kosten van gemeentelijke afvalverwerking verder verminderd.
02	Lokaal ondernemerschap	Grondstofprijzen stijgen en ondernemen wordt ingewikkelder. Onze gemeente helpt ondernemers te innoveren door ondersteuning bij subsidies, toegang tot netwerken, ruimte voor circulaire pioniers, en samenwerking op bedrijventerreinen. Zo versterken we onze lokale economie én de veerkracht van onze gemeenschap.
03	Bedrijvigheid is samenwerken	We stimuleren dat bedrijven in onze gemeente samenwerken. De reststroom voor het ene bedrijf is de grondstof van het andere bedrijf. We stimuleren dat de bedrijven op onze bedrijfsterreinen slim omgaan met ruimte op het elektriciteitsnet en elkaars restwarmte gebruiken. Ook bedrijfsterreinen zijn zo biodivers mogelijk. Dat zorgt voor een fijne werksfeer, sterke natuur, gezonde bodem en leefbare temperaturen in de zomer.
04	Meer geld overhouden	Veel gemeenten schrijven producten, infrastructuur en gebouwen af naar €0,- aan het einde van de levensduur. Wij realiseren ons dat materiaal waardevol is, en schrijven af naar de reële restwaarde. Daardoor houdt de gemeente meer geld over, kunnen we meer investeren en behouden we waardevolle materialen. Waarom wegdoen wat nog goed is?
05	Uitgaven van de gemeente	Onze gemeente besteedt miljoenen aan inkoop, aanbestedingen en beheer. Van bureaustoelen tot straatstenen, van bruggen tot speeltoestellen en van groenvoorzieningen tot feesten en festivals. We zorgen dat we dit geld doelmatig inzetten op een manier die bijdraagt aan circulaire doelen: door in te zetten op hergebruik van bijvoorbeeld bruggen, duurzaam asfalt, biobased bouwmaterialen, én groene, biodiverse wijken. Zo zijn we de klant van het eerste uur voor lokale bedrijven met innovatieve producten, besparen we CO ₂ en bouwen we aan een weerbare economie voor de toekomst.
06	Delen, repareren en lenen is slim omgaan met spullen en ruimte	Waarom betalen voor iets wat je zelden gebruikt? Waarom iets weggooien wat nog gerepareerd kan worden? In onze gemeente zijn deel- en uitleensystemen zoals deelauto's, gereedschap, buurtkasten en speelgoedbanken toegankelijk voor iedereen. Ook zijn er volop reparatiepunten. Bewonersinitiatieven ondersteunen we. Zo zorgen we voor een gemeente waarin alle bewoners toegang hebben tot hun behoeften en gebruiken we spullen tot hun volledige waarde.
07	Koopkracht door kostenreductie	We stimuleren ruimte aan lokale deel- en reparatie initiatieven, en werkplekken waar grondstoffen kunnen worden teruggewonnen uit afgedankte apparaten. Zo houden we spullen langer in gebruik, besparen bewoners geld en creëren we banen in ambacht en techniek. Bovendien wordt circulair gedrag aantrekkelijk, en benutten we al het talent dat onze gemeente heeft. Ook dat van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
08	Woningtekort oplossen	Door gebruik van bestaande gebouwen via woningdelen, doorstroming of herbestemming vergroten we het woningaanbod. Wanneer nieuwe huizen gebouwd moeten worden doen we dat biobased en losmaakbaar, om zo te zorgen voor een hoge restwaarde, gezond binnenklimaat én CO ₂ opslag. Zo profiteren bouwers en boeren via lokale ketens van bijvoorbeeld hennep en vlas.
09	Gegarandeerd drinkwater	Om te voorkomen dat woningbouw op slot komt door drinkwatertekort, zetten we nu in op waterbesparing in woningen en laten we regenwater in de bodem trekken.